

IZVJESTAJ IZ REGIJE: REVIZIJA SLUCAJA BLASKIC

Author: IWPR
ICTY

Nakon što je Zagreb podnio nove dokaze, Hag ce ponovo razmotriti Blaskicev slucaj.

Pravni zastupnik Tihomira Blaskica - bivseg generala bosanskih Hrvata, koji je za pocinjene ratne zlocine osudjen na 45 godina - opisao je obnavljanje njegovog slucaja kao "dramatican" razvoj dogadjaja.

Anton Nobilo takodjer je izjavio da ce novim dokazima, koje Hag tek treba razmotriti, biti osnazene one tvrdnje koje je prethodno vec iznijela Blaskiceva obrana.

Premda su ga u Hrvatskoj mnogi dozivljavali kao ratnog heroja, Blaskic je ozujka/marta 2000. proglasen krivim. Osudjen je na (u to vrijeme) rekordnu kaznu, a sve zbog umijesanosti u masakr koji se 1993. odigrao u bosnjackom selu Ahmici. Tada je ubijeno vise od 100 ljudi, zena i djece, pri cemu su neke od zrtava bile i zive spaljene.

Sada se medjutim ocekuje da ce se zalbeno vece Tribunala, koje je u medjvremenu obasuto novim dokazima, sastati 21. studenoga/novembra i tom prilikom saslusati izlaganja optuzbe i obrane, te odluciti hoce li biti novog sudjenja.

Smatra se da su vecina novih dokaza (a u pitanju je vise od 50 dokaznih predmeta) zapravo dokumenti iz vremena nedemokratskog rezima pokojnog predsjednika Franje Tudjmana, koji su postali dostupni zahvaljujuci novim zagrebackim vlastima.

Blaskicev advokat tvrdi da ce tom gradjom biti potkrepljena njegova teza da su nad snagama bosanskih Hrvata, koje su se nalazile nadomak Ahmica, postojala dva paralelna lanca zapovijedanja.

Blaskic je uporno tvrdio da on osobno nad jedinicama koje su izvrsile masakr nije imao nikakvu kontrolu, te da su tim formacijama naredjenja stizala direktno od politickog rukovodstva samoproglasene hrvatske drzave u Bosni, poznatije kao Herceg-Bosna.

A spomenuti lideri samo su slijedili uputstva koja su od Tudjmanovog rezima do njih stizala iz Zagreba, koji je Herceg-Bosnu, uostalom, financirao i snabdijevao oruzjem.

Nobilo tvrdi da masakr koji se odigrao u vrijeme trajanja sukoba u dolini rijeke Lasve nisu izvrsile regularne snage (kojima je doista zapovijedao Blaskic), nego pripadnici specijalne jedinice vojne policije, zvane Vitezovi, koja se nalazila pod neposrednom komandom politickih rukovodilaca Herceg-Bosne.

Vitezovi su bili zaduzeni za etnicko ciscenje hrvatskih teritorija u Bosni, a pokolj u Ahmicima trebalo je da predstavlja jasnu poruku upucenu svim tamosnjim Muslimanima.

Nobilo je napomenuo da je Blaskic od pripadnika vojne policije zatražio izvestaj. No, kako su taj izvestaj pisali isti ljudi koji su i pocinili ubojstva, on je stigao prekasno i u nepotpunom obliku. U jednoj od verzija tog dokumenta stoji da su zlocini u stvari djelo srpskih vojnika koji su se prerusili u Hrvate.

Ukoliko zalba bude usvojena, bit ce to zasluga nove hrvatske Vlade, koja je odobrila uvid u arhive bivseg Tudjmanovog rezima.

Na taj nacin postale su dostupne desetine tisuca dokumenata koji nedvosmisleno potvrđuju da je Tudjman sa svojom klikom pljackao hrvatsku drzavu, izvrđavao zakone i zloupotrebļavao drzavne fondove s ciljem pruzanja podrške separatistima u Bosni.

Izvori iz Zagreba tvrde za IWPR da je Tudjmanova vlada bila svjesna da raspolaze dokumentacijom na temelju koje bi Blaskic mogao biti oslobođjen - ali da je nije zeljela predociti.

Ocigledno je postojao strah da bi generalova odbrana u ovaj slucaj mogla upetļjati ne samo zapovjednika vojne policije i potpredsjednika Herceg-Bosne, Darija Kordica, nego i tadasnjeg predsjednika hrvatskog entiteta Matu Bobana, pa cak mozda i njegovog sefa - Franju Tudjmana.

U medjuvremenu Kordic je zaista osuđjen za zlocine pocinjene u dolini Lasve, dok je Boban - prije no sto je i protiv njega podignuta optuznica - umro prirodnom smrću.

Blaskiceva supruga Ratka, nakon sto ga je posjetila u zatvorskoj celiji u Hagu, izjavila je: "Vjerujem da ce moj muz biti oslobođjen, a on se nada da ce istina izaci na vidjelo."

Pribavljanje novih dokaza u slucaju Blaskic moglo bi popraviti odnose izmedju Zagreba i Haga, koji su se inace pogorsali nakon sto je Hrvatska odbila izructii svog bivseg vojnog zapovjednika Janka Bobetka.

Istovremeno bi mogle biti ojacane i pozicije hrvatskog predsjednika Stjepana Mesica, odnosno premijera Ivica Racana - koji su obojica, zbog saradnje s Hagom, izloženi zestokim kritikama zdesna. Oni ce mozda biti u prilici pozovati se na to da su pomogli Blaskicu.

Blaskic se, kao nekadasnji oficir komunisticke jugoslavenske vojske, prikljucio snagama bosanskih Hrvata jos na pocetku bosanskog rata, u vrijeme kada je tim jedinicama bilo prijeko potrebno njegovo znanje i iskustvo.

Bio je zapovjednik hrvatskih jedinica u dolini Lasve u trenutku kada je, pocetkom 1993., izbio sukob izmedju Hrvata i Muslimana, dviju strana koje su do tada bile saveznici u borbi protiv bosanskih Srba.

Masakr u Ahmicima izvrsen je u sklopu kampanje protjerivanja Muslimana iz doline, ali je imao lose posledice i po same Hrvate. Nakon toga, pretežno muslimanske snage bosanske vlade iz pravca sjevera uzvratile su napad, opkolivsi citavo podrucje i satjeravsi oko 70.000 Hrvata na veoma uzak prostor.

Blaskic je u takvim okolnostima uspjesno zapovijedao hrvatskom obranom. Opsada je obustavļjena u veljaci/februaru 1994., tek nakon sto je postignut mirovni dogovor, poznatiji kao Vasingtonski sporazum.

Drago Hedl novinar je splitskog tjednika Feral Tribune i redovni suradnik IWPR-a.

Focus: [Medunarodni krivicni sud za bivsu Jugoslaviju](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/izvjestaj-iz-regije-revizija-slucaja-blaskic>